

Utfärdandedatum: 2003-09-14

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ PRODUKTEN OCH FÖRETAGET

Produktnamn: Spolarvätska konc.

Leverantör: Stundab
Box 47159
100 74 Stockholm
Tel: 08-549 008 88
Fax: 08-549 008 87

Utfärdare: Thomas Lindberg

I Nödsituation ring 112. Kontakta läkare eller giftinformationscentralen.

2. SAMMANSÄTTNING/ÄMNES KLASSIFICERING

<u>Farliga ämnen</u>	<u>CAS-nr</u>	<u>Halt%</u>	<u>Symbol</u>	<u>R-fraser</u>
Etanol	64-17-5	60-100	F, Xi	R11
2-propanol	67-63-0	30-60	F, Xi	R11, 36, 67

Övriga ämnen

Tensider, penetreringsmedel

3. FARLIGA EGENSKAPER

Hälssofarliga egenskaper: IRRITERAR ÖGONEN.
ÅNGOR KAN GÖRA ATT MAN BLIR DÅSIG OCH
OMTÄCKNAD.

Miljöfarliga egenskaper: Se 12.

Brand-/Explosionsrisker: MYCKET BRANDFARLIGT.

4. FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Frisk luft och vila. Ev andningshjälp. Ge konstgjord andning vid andningsstopp.

Hudkontakt: Tag av nedstänkta kläder. Tvätta huden med tvål och vatten.

Stänk i ögonen: Skölj ögonen rikligt med vatten tills obehag avtar. Håll ögonen vidöppna. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Förtäring: Skölj munnen drick därefter rikligt med vatten. Framkalla EJ kräkning. Kontakta läkare om större mängder förtärts.

5. ÅTGÄRDER VID BRAND

Släckningsmedium:	Vattenstråle/dimma, alkoholresistent skum, torrkemikalier, koldioxid (CO ₂).
Eldsläckningsprocedur:	Behållare i närheten av brand bör flyttas eller kylas med vatten.
Farliga sönderdelningsprod:	Fullständig förbränning, viss överskott av syre bildar: CO ₂ (koldioxid) och vatten. Delvis förbränning, bildar även: CO (kolmonoxid), sot och sönderdelningsprodukter, aldehyder och ketoner.
Övrigt:	Evakuera all personal, ta på skyddsutrustning för brandsläckning.

6. ÅTGÄRDER VID SPILL/OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Personliga skyddsåtgärder:

Använd personlig skyddsutrustning. Se punkt 8. Avlägsna alla antändningskällor. Rökning förbjuden.

Miljöskyddsåtgärder:

Vid större spill kontakta Räddningstjänsten. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada, underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövärdenhet.

Saneringsmetoder:

Valla in utspills vätska eller absorbera med sand, jord eller annat lämpligt absorptionsmedel. Samla upp i förslutningsbar behållare för säkert omhändertagande.

Allmän information:

Rådfråga sakkunnig på avfallshantering och var noga med att lokala regler för detta följs. Varna alla som befinner sig i vindriktningen för att brand och explosionsfara föreligger. Pumpa upp vätskespill med explosionssäker pump eller handpump, eller använd lämpligt absorptionsmedel. Om vätskan är alltför trögflytande för att kunna pumpas, skarpa upp den med skyfflar eller använd hinkar. Fyll i lämplig behållare för återanvändning eller avfall.

7. HANTERING OCH LAGRING

Egenskaper & risker:	Behållare/fat hanteras och öppnas försiktigt för att kontrollera eventuellt övertryck. Får inte hanteras, lagras eller öppnas nära antändningskällor. Behållare/fat får inte trycksättas, skäras upp, värmas eller svetsas. Produkten kan ackumulera statisk elektricitet vilket kan ge gnistbildning. Använd korrekt jordning. Tomma behållare kan innehålla restmängder av produkten, återanvänd därför inte utan rengöring, rekonditionering eller tömning enligt anvisningar.
Hantering:	För hantering av brandfarlig vätska i volymer större än 250 liter, kan tillstånd eller anmälan till räddningsnämnden i kommunen krävas. (SÄIFS 1997:3).
Användning:	Spolarvätska, färdig att användas.

Lagringsanvisning:	Lagras svalt i väl ventilerat och godkänt utrymme (brandfarlig vara), skilt från inkompatibelt material. Brandfarlig vätska, klass 1.
Lagringskriterier:	Kemisk lagring.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER

Hygieniskt gränsvärde:	150 ppm (2-propanol), 500 ppm (etanol)
Förebyggande åtgärder:	Använd punktutsug nära utsläppskällor i tillverkningsprocesser mm. Använd mekanisk ventilation i trånga utrymmen. När ventilationsutrustning används ska den vara explosionsskyddad. Se också rekommenderade andningsskydd. Kontrollera att den hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nivågränsvärden 150ppm (350 mg/m ³). Korttidsvärde: 250 ppm (600 mg/m ³) (AFS 1996:2).
Skyddskläder:	Vid risk för direktkontakt eller stänk bör skyddskläder användas.
Andningsskydd:	Helmask med gasfilter A (brun) eller andningsapparat.
Handskydd:	Kemikaliebeständiga plast- eller syntetgummihandskar. Tvätta med tvål och vatten.
Ögonskydd:	Skyddsglasögon med sidoskydd. Flaska för ögonsköljning med rent vatten.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Form:	Transparent vätska.	Löslighet i vatten (20°C):	100%
Färg:	Färglös.	Kokpunkt:	78-82 °C.
Lukt:	Alkohol.	Ångtryck (20°C):	18mmHg.
pH:	-	Tändtemperatur:	<150 °C.
Viskositet (20°C):	5 cP.	n-Oktanolvatten log pow:	-0,16 (IPA)
Densitet:	0,789 kg/liter	Explosionsområde:	2,8-19 vol%
Flampunkt:	12 (ASTM D3278).	Smält- och stelningpunkt:	-114 °C.
Mättningskonc:	-	Rel. Avdunstningshast:	-
Molvikt:	-	Relativ ångdensitet:	1,59 (Luft=1)

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet:	Stabil vid normala förhållanden.
Förhållanden som bör undvikas:	Undvik kontakt med starka oxidationsmedel.
Material och kemiska produkter som bör undvikas:	Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar, material av naturgummi och vissa syntetmaterial.
Farliga sönderdelningsprodukter:	Inga kända.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Toxikologisk data:	LD50 (Råtta): 4 719-5 500 mg/kg. LC50 (Råtta): 12 000 ppm/8h.
---------------------------	--

- Inandning:** Inandning kan ge sveda i näsa och svalg, huvudvärk, trötthet, yrsel, illamående, hosta och vid höga halter medvetlöshet.
- Stänk i ögonen:** Irriterande för ögonen. Kan ge bestående synförsvagningar.

12. EKOTOXIKOLOGISK INFORMATION

- Bioackumulering:** Förväntas ej bioackumulera.
- Mobilitet:** Flyter på vatten. Produkten är lättflyktig och avdunstar snabbt till luften vid utsläpp till miljön.
- Nedbrytbarhet:** Biologiskt lättnedbrytbart. BOD 20:70-78% av ThOD.
- Toxicitet:** Produkten är bedömd som ej miljöfarligt ämne. Detta utesluter dock inte att tillfälliga större utsläpp eller ofta upprepade mindre utsläpp kan ha störande eller skadlig inverkan på miljön.
- Toxicitets data:** LC50 (Daphnia, 24 timmar): 560-1000 mg/liter.
- Sammanfattning:** Mindre utsläpp anses ej påverka miljön.

13. AVFALLSHANTERING

- Avfallsmetoder:** Utgör farligt avfall (SFS 1996:971, förordningen om farligt avfall). Om spill eller avfall ej kan återvinnas i egen regi (OBS: Tillståndskrav) kontakta kommunen eller länsstyrelsen godkänd entreprenör.
- Avfallsklasser enligt EU:** Tömde ej rengjorda fat, ADR 3,71. Avfallslag enligt SFS 1996:971, förordning om farligt avfall. SE EWC-kod 7,8,14 alternativt 20: Separat insamlade fraktioner, 20 01 13 Lösningemedel.
- Förpackning:** Förpackning och etikett är återanvändningsbara.

14. TRANSPORTINFORMATION

- Proper shipping name:** Isopropanol.
- Tull reg.Nr:** 2905.1200.
- Farligt gods:** Ja
ADR-S/RID-S(Land):	UN-Nr	Klass	Faro-Nr	Marginal Nr	Etikett-Nr
	1219	3	33	3(b)	3
RID(Järnväg):	UN-Nr	Klass	Faro-Nr	Etikett-Nr
	1219	3,3(b)	33	3
IMDG(Sjö):	UN-Nr	Klass	Förp.Gr	MFAG Nr	Sub.Risk
	1219	3,2	II	305	-
Etikett	EmS.Nr	MP	Sida
3	3-06	Nej	3244

15. GÄLLANDE BESTÄMMELSER

- Faroklass:** MYCKET BRANDFARLIGT. IRRITERANDE
- Farosymbol:** F, Xi.
- Riskfraser:** R36: IRRITERAR ÖGONEN
R67: ÅNGOR KAN GÖRA ATT MAN BLIR DÅSIG OCH OMTÖCKNAD.
- Skyddsfraser:** S7: Förpackningen förvaras väl tillsluten.

S16: Förvaras åtskilt från antändningskällor – Rökning förbjuden.
S24/25: Undvik kontakt med huden ock ögonen.
S26: Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.

16. ÖVRIG INFORMATION

Tömningsanvisning för plåtfat

Fat som lämnas till metallåtervinning måste tömmas omsorgsfullt. Vänd det tömda fatet upp och ned, något lutande (ca: 10 grader) med sprundet (öppningen) i lägsta position. Låt de sista produktresterna rinna ur tills fatet är droppfritt. Återförslut inte utan att ventilerera på en plats fri från antändningskällor. Se också avsnitt 7.